

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

(Ένα πρόγραμμα για την οικογενειακή πολυμορφία)

1ο Εργαστήριο: «Η μονα-δική μου οικογένεια»

Είχαμε μιλήσει για τη χειμέρια νάρκη και την οικογένεια των αρκούδων και ζητήθηκε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν την δική τους οικογένεια σε ατομικό φύλλο εργασίας. Ζητήθηκε από τους μαθητές να συμπληρώσουν ένα σπιτάκι με τον αριθμό μελών της οικογένειάς τους (όσοι ζουν στο ίδιο σπίτι) με τη συνεργασία της μαμάς - του μπαμπά ή κάποιου ενήλικα στο σπίτι τους και να το επιστρέψουν στο σχολείο. Παρουσίασαν τις ζωγραφιές τους στην ολομέλεια της τάξης.

Η εκπαιδευτικός είχε βάλει σε διάφορα σημεία σπιτάκια και τα παιδιά αφού κατονόμασαν και μέτρησαν τα μέλη της οικογένειάς τους, δημιούργησαν μια ιδιαίτερη και όμορφη κατασκευή βασισμένη στην οικογένεια του κάθε παιδιού ξεχωριστά.

Συζητήσαμε στην ολομέλεια ποιες είναι οι διαφορές και οι ομοιότητες στις οικογένειές τους. Στη συνέχεια είδαμε φωτογραφίες από οικογένειες του χθες και του σήμερα και μιλήσαμε για ομοιότητες και διαφορές.

Ρωτήσαμε τα παιδιά τι σημαίνει για αυτά η λέξη «Οικογένεια» και φτιάξαμε σε χαρτί μέτρου ιστόγραμμα με ό,τι μας είπαν.

Συζητήσαμε όλοι μαζί ότι κάποια από αυτά που είπαμε για το τι είναι οικογένεια είναι συναισθήματα που νιώθουμε όταν είμαστε με τους δικούς μας, ότι κάποια άλλα είναι πράγματα που κάνουμε μαζί τους κλπ.

Στη συνέχεια, διαβάσαμε το διαδραστικό παραμύθι «Η μονα-δική μου Οικογένεια» από [εδώ](#) και συζητήσαμε για κάθε οικογένεια των ζώων ξεχωριστά και για τα μέλη της. Συζητήσαμε για τις ομοιότητες και για τις διαφορές και εξηγήσαμε τι σημαίνουν οι λέξεις «Στοργή» και «Αποδοχή» που δεν γνώριζαν και αναφέρονται στο παραμύθι. Τα παιδιά έδωσαν δικά τους παραδείγματα στην ολομέλεια σχετικά με το τι κατάλαβαν για αυτές τις λέξεις. Στη συνέχεια ζωγραφίσαμε σε ομάδες την αγαπημένη μας οικογένεια από το παραμύθι και κάθε ομάδα ανέφερε τον λόγο επιλογής της και παρουσίασε την εργασία του στην τάξη.

Τέλος, μοιράστηκαν στα παιδιά χάρτινα τουβλάκια εμπιστοσύνης, αγάπης, αποδοχής, συνεργασίας, στοργής, δύναμης και ζεστασιάς. Με κολλάζ τα παιδιά έβαλαν φωτογραφία της οικογένειάς τους μέσα σε ένα σπιτάκι που έφτιαξαν από τα τουβλάκια που διάλεξαν.

- 2ο Εργαστήριο: «Πες μας, Πιγκουίνε!» - Συζητάμε για την πυρηνική οικογένεια (1+1=2)

Στο 2ο Εργαστήριό μας επισκέφθηκε ένα πιγκουινάκι από τον Νότιο Πόλο και εφόσον μας συστήθηκε και γνώρισε τα παιδιά μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά του: "**Η μαμά και ο μπαμπάς λείπουν αρκετές φορές για ψάρεμα και είμαι μόνος μου. Τι προτείνετε να κάνω για να λύσω το πρόβλημά μου;**" Μετά από αρκετή ώρα συζήτησης τα παιδιά του πρότειναν να κάνει παρέα με τα υπόλοιπα παιδιά - πιγκουινάκια όση ώρα λείπουν οι γονείς τους ώστε να μη νιώθουν μοναξιά αλλά και να προστατεύονται καλύτερα από πιθανούς κινδύνους.

Το πιγκουινάκι έμεινε μαζί μας μια βδομάδα και τα παιδιά έπαιξαν μαζί του και μάλιστα του έφτιαξαν ένα σπίτι όλοι μαζί για να μπορεί να κοιμάται το βράδυ που θα λείπαμε. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του μάθαμε πολλά πράγματα για τη ζωή του στον **Νότιο Πόλο** αλλά και τη ζωή στον **Βόρειο Πόλο** που οι συνθήκες είναι αρκετά παρόμοιες. Πριν φύγει από το σχολείο μας του χαρίσαμε πολλές ζωγραφιές με τις ευχές μας για ένα ασφαλές ταξίδι.

Κάποιες επιπλέον δραστηριότητες που έγιναν με αφορμή το 2ο Εργαστήριο είναι οι ακόλουθες:

Διαβάσαμε σχετικά βιβλία

Παρακολουθήσαμε το βίντεο με τίτλο «Πιγκουίνοι» από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων» από [εδώ](#)

Χορέψαμε τον χορό του "Freeze":

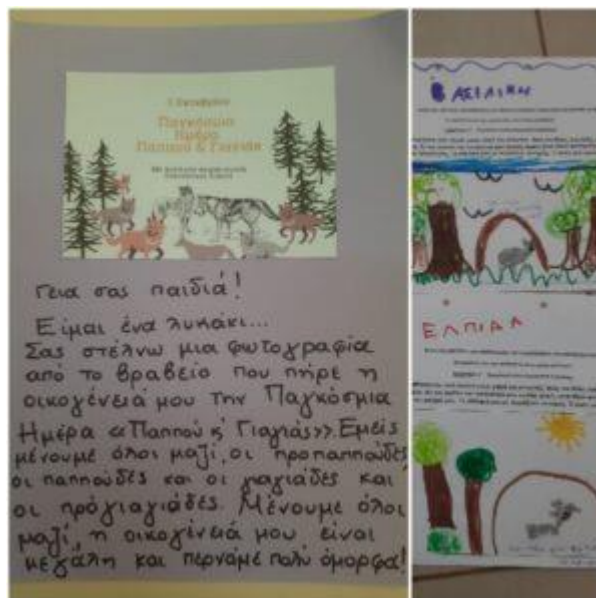
<https://youtu.be/vBTv3tadR3s>

Ομαδική εργασία για τα Ζώα των Πόλων:

- 3ο Εργαστήριο: «Πες μας, λύκε!» - Συζητάμε για την εκτεταμένη οικογένεια (1+1=11)

Στο 3ο εργαστήριο μας επισκέφθηκε ένα λυκάκι από το δάσος και εφόσον μας συστήθηκε και γνώρισε τα παιδιά μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά του: **"Η οικογένειά μου αποτελείται από πολλά μέλη: μαμά και μπαμπάς, θείες και θείοι, γιαγιάδες και παππούδες και μικρότερα αδελφάκια. Αν και αγαπώ την οικογένειά μου πολλές φορές είναι πολύ φασαριόζικη και δεν μπορώ να βρω την ησυχία μου. Τα αδέρφια μου με πειράζουν συνεχώς. Τι λύση μου προτείνετε;"**. Τα παιδιά συζητήσαν μεταξύ τους και πρότειναν διάφορες λύσεις, όπως να φύγει και να βρει νέα φωλιά, όμως το λυκάκι δεν ήταν πρόθυμο να εγκαταλείψει την οικογένειά του. Κάποιο παιδί ανέφερε πως το ίδιο πήγαινε στο δωμάτιό του να παίξει όταν το ενοχλούσαν και έτσι βρέθηκε η λύση! Φτιάξαμε ένα δωμάτιο για το λυκάκι και στο εσωτερικό του έχει όμορφες ζωγραφιές για να ηρεμεί και να απομονώνεται όποτε το έχει ανάγκη. Έτσι το λυκάκι θα έχει τον προσωπικό του χώρο στην ασφάλεια της μεγάλης οικογένειάς του!

Το λυκάκι έμεινε μαζί μας μια ολόκληρη εβδομάδα - έπαιξε μαζί μας και μάθαμε πολλές πληροφορίες για τη ζωή του και για το πόσο παραξηγημένο είναι το είδος του, που πλέον προστατεύεται καθώς ολοένα και περισσότεροι λύκοι εξαφανίζονται από τα δάση της Ελλάδας.

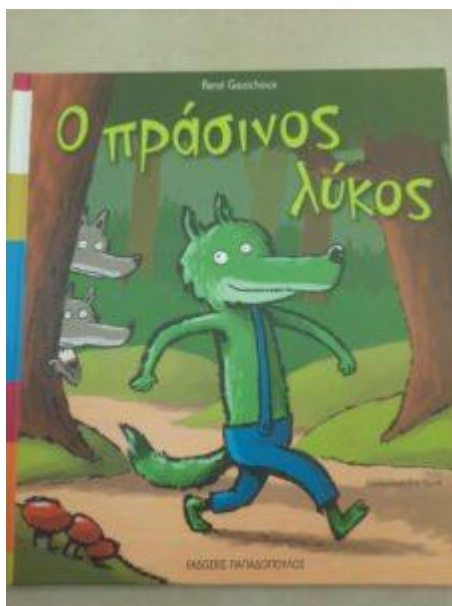
Κάποιες επιπλέον δραστηριότητες που κάναμε με αφορμή το 3ο εργαστήριο είναι οι ακόλουθες:

Παιχνίδι: "Λύκε, λύκε είσαι εδώ;"

<https://youtu.be/fOe6B6PjCWl>

Παραμύθι: Ο πράσινος λύκος

Παραμύθι: Τα τρία μικρά λυκάκια

<https://youtu.be/Ss1xROY2bg4>

- Παίξαμε γλωσσικά παιχνίδια με τις λέξεις των μελών της εκτεταμένης οικογένειας και συμπληρώσαμε ένα φύλλο εργασίας
- Τέλος, μπήκαν στη θέση του μικρού λύκου και ζωγράφισαν, πως νομίζουν ότι νιώθει στην οικογένεια του.

- 4ο Εργαστήριο: «Πες μας, καγκουρό!» - Συζητάμε για τη μονογονεϊκή οικογένεια (1+1=1)

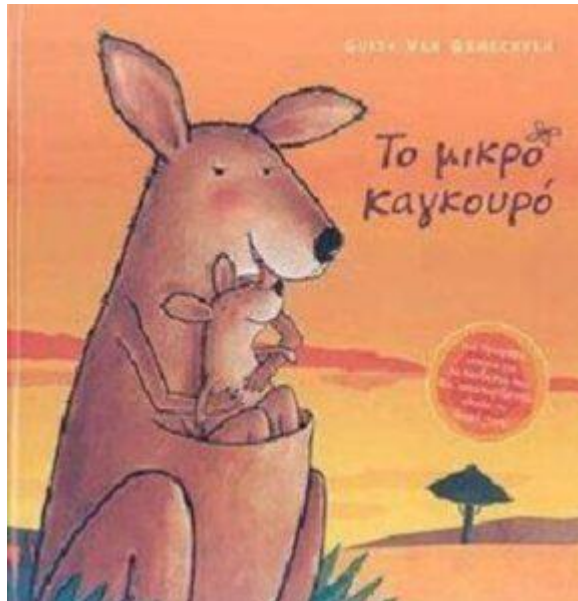
Στο 4ο εργαστήριο μας επισκέφθηκε ένα μικρό καγκουρό πάρα πολύ ντροπαλό που μας είχε έρθει από πολύ μακριά.....την Αυστραλία. Εντοπίσαμε με τα παιδιά στην υδρόγειο σφαίρα την ήπειρο που ζει το καγκουρό και αυτό με τη σειρά του πολύ χαμηλόφωνα και ντροπαλά μας ζήτησε βοήθεια για το πρόβλημά του: **"Φοβάμαι να αποχωριστώ τη μαμά μου και αν και θέλω να παίξω με τα άλλα ζωάκια ντρέπομαι - παγώνω και δεν ξέρω τι να τους πω! Πως θα μπορούσα να τα πλησιάσω;"** Εξηγήσαμε στα παιδιά πως το καγκουρό είχε μόνο την μαμά του στην οικογένειά του και πως είχε συνηθίσει να περνάει πολύ χρόνο μαζί της. Τα παιδιά πρότειναν πολλές τεχνικές και ευγενικές "φράσεις" που χρησιμοποιούν τα ίδια όταν θέλουν να "πιάσουν" φίλιες τα οποία και καταγράψαμε σε χαρτί. Το μικρό καγκουρό εξασκήθηκε με τα παιδιά σε ερωταπαντήσεις που περιείχαν αυτές τις τεχνικές ώστε να τις εφαρμόσει πίσω στην πατρίδα του. Σιγά - σιγά απόκτησε παραπάνω αυτοπεποίθηση καθώς τα παιδιά τον προστάτευαν και τον έπαιζαν σε όλα τους τα παιχνίδια κατά τη διάρκεια των ελεύθερων δραστηριοτήτων! Στο 4ο Εργαστήριο μας το καγκουρό από την Αυστραλία μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά του: **"Φοβάμαι να αποχωριστώ τη μαμά μου και αν θέλω να παίξω με άλλα ζωάκια ντρέπομαι-παγώνω και δεν ξέρω τι να τους πω !Πώς θα μπορούσα να τα πλησιάσω"**

Το καγκουρό έμεινε μαζί μας μια ολόκληρη βδομάδα κατά τη διάρκεια της οποίας μάθαμε αρκετά πράγματα για τη ζωή του.....

Κάποιες επιπλέον δραστηριότητες που κάναμε με αφορμή το 4ο εργαστήριο είναι οι ακόλουθες:

- Ανάγνωση παραμυθιού "Το μικρό καγκουρό":

- Τραγούδι "Τα καγκουρό":

<https://youtu.be/K8oYIFSOyLc>

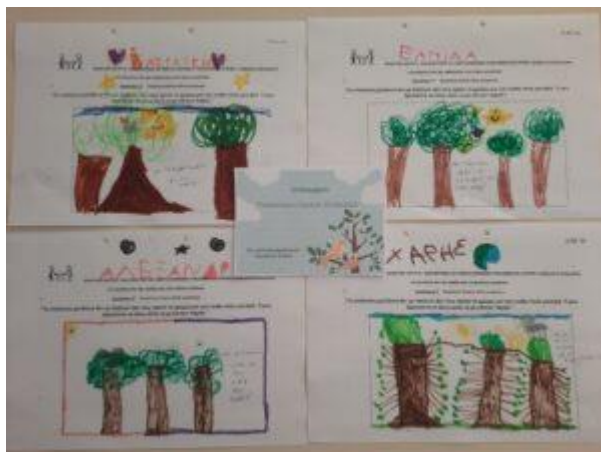
- Χορός.....

<https://youtu.be/gCyip9boobg>

5ο εργαστήριο: "Πες μας κούκε!"

Συζητάμε για τη θετή οικογένεια.

Στο 5ο εργαστήριο μας έστειλε καρτ ποστάλ ο κύριος κούκος απεικονίζοντας την οικογένειά του και μας είπε ότι μας την στέλνει για την παγκόσμια μέρα υιοθεσίας. Ο μικρός κούκος ήταν πολύ χαρούμενος με την οικογένειά του και τα αδελφάκια του. Όλα τα μέλη της οικογένειας αγαπιόντουσαν και συνεργάζονταν - όταν όμως ήρθε η ώρα να πάει στο σχολείο, τα υπόλοιπα χελιδονάκια τον αντιμετώπιζαν με καχυποψία και το κορόιδευαν. Έτσι μας ζήτησε βοήθεια στο πρόβλημά του: **"Τα υπόλοιπα χελιδόνια δεν με παίζουν! Δεν τους αρέσει το χρώμα μου και νιώθω πολύ μοναξιά. Τι μου προτείνετε να κάνω ώστε να με κάνουν παρέα:"** Η αλήθεια είναι πως αυτό το πρόβλημα μας δυσκόλεψε πολύ να βρούμε κάποια λύση και καταγράφηκαν οι ιδέες των παιδιών.

Δείξαμε εικόνες από παιδιά που δεν μοιάζουν με τους γονείς τους. Συζητήσαμε στην ολομέλεια για τους λόγους που οι άνθρωποι υιοθετούν και δείξαμε [βίντεο](#) από πραγματική υιοθεσία στο youtube. Διαβάσαμε το παραμύθι "Η Κοκό" το οποίο μπορείτε να δείτε από [εδώ](#) και μιλήσαμε για τις μανούλες της καρδιάς που μπορεί να μη μεγαλώνει ένα μωράκι στην κοιλιά τους αλλά είναι το παιδάκι της καρδιάς τους. Τα παιδιά παρατήρησαν ότι συχνά τα υιοθετημένα παιδιά είχαν διαφορετικό χρώμα δέρματος από τους γονείς τους ή διαφορετικό σχήμα ματιών. Συζητήσαμε για αυτό και δείξαμε στην υδρόγειο σφαίρα τις χώρες από τις οποίες συνήθως είναι αυτά τα παιδιά. Παίξαμε παιχνίδι ρόλων και γίναμε θετές οικογένειες.

Τα παιδιά παρίσταναν τα χελιδόνια που έπαιζαν μεταξύ τους και η κυρία παρίστανε τον κούκο που τον έδιωχναν. Ακόμα και όταν τελείωσαν το παιχνίδι τους κανένα χελιδόνι δεν έκανε χώρο στον κούκο να καθήσει σε φωλίτσα! Τότε αυτός απογοητευμένος "τρύπωσε" στην αίθουσα μουσικής και άρχισε να παίζει στο μεταλλόφωνο ένα ωραίο τραγούδι...Τα χελιδόνια μαγεύτηκαν και μαζεύτηκαν γύρω του με θαυμασμό. Ζήτησαν από τον κούκο να τους μάθει το τραγούδι, ο οποίος με μεγάλη χαρά τους έδειξε την μελωδία... Και από τότε όλα τα χελιδονάκια έπαιζαν τον μικρό κούκο καθώς εκτίμησαν το μοναδικό του ταλέντο και τον αποδέχτηκαν με τη υπέροχη διαφορετικότητά του.

Διαβάσαμε το παραμύθι "η Κοτούλα Τούλα" και στη συνέχεια κάναμε κατασκευή με έναν κούκο που βγαίνει από το αυγό του.

Ο κούκος έμεινε κι αυτός μια ολόκληρη βδομάδα κατά την οποία μάθαμε αρκετά πράγματα για τη ζωή του και πως για μας στην Ελλάδα είναι ωφέλιμος καθώς τρώει τη βλαβερή κάμπια των πεύκων η οποία καταστρέφει το δέντρο.

<https://youtu.be/eZE6Wf1OqRM>

Μερικές επιπλέον δραστηριότητες:

Το τραγούδι του κούκου και τα τραγούδια για τον κούκο!

<https://youtu.be/FcV-MWm3tBw>

<https://youtu.be/kOTbx4KXDWg>

- 6ο Εργαστήριο: «Πες μας, χελωνάκι!» - Συζητάμε για τα ορφανά παιδιά (1+1=0)

Στο 6ο εργαστήριο μας επισκέφθηκε μια χελωνίτσα καρέτα - καρέτα. Η θαλάσσια χελώνα καρέτα – καρέτα γεννάει τα αυγά της στην άμμο, τα σκεπάζει και στη συνέχεια τα αφήνει μόνα τους να εκκολαφθούν και επιστρέφει στη θάλασσα. Τα μικρά χελωνάκια πρέπει μόλις βγουν από το αυγό να βρουν το δρόμο προς τη θάλασσα για να καταφέρουν να επιβιώσουν. Ευτυχώς πολλές φιλοζωικές οργανώσεις έχουν μειώσει τους κινδύνους για τα μικρά χελωνάκια προστατεύοντας τις ακτές και τις φωλιές τους. Η μικρή μας χελωνίτσα αναρωτιέται "**τι συμβαίνει με τα παιδιά των ανθρώπων που για κάποιο λόγο μένουν ορφανά**". Της εξηγήσαμε πως για αυτά τα παιδιά υπάρχουν χώροι που τα φιλοξενούν και άνθρωποι που τα προσέχουν και φυσικά φοιτούν σε σχολεία όπως το δικό μας. Η χελωνίτσα αναρωτήθηκε πως θα υποδεχόμασταν ένα ορφανό παιδάκι στο σχολείο μας. Τα παιδιά πρότειναν διάφορους τρόπους συμπερίληψης με προστατευτική διάθεση ώστε να ξαναγίνει χαρούμενο και ευτυχισμένο παρά την απώλειά του. Στη συνέχεια ζωγραφίσαμε μια λύση σε ένα πρόβλημα σε σχετικό φύλλο εργασίας.

Συζητήσαμε για τα παιδιά που δεν έχουν οικογένεια. Όπως εμείς βοηθήσαμε το χελωνάκι, έτσι και τα ορφανά παιδιά έχουν κάποιον να τα φροντίζει. Είδαμε το [βίντεο](#) από το μαγικό κόσμο των ζώων για τις χελώνες. Συζητήσαμε για τα μέρη της και επικεντρωθήκαμε στις θαλάσσιες χελώνες, όπως στο παραμύθι μας.

Διαβάσαμε το παραμύθι «Πού πας χελωνάκι;» και μιλήσαμε για την καρέτα καρέτα.

Είδαμε το video από το εθνικό θαλάσσιο πάρκο Ζακύνθου με τη Φιόρα και τον Λεβάντε μπορείτε να το βρείτε [εδώ](#).

Συζητήσαμε για το τρόπο που η χελώνα γεννάει τα αυγά της και τα αφήνει στην άμμο, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα μικρά χελωνάκια και τη δύναμη που έχουν να παλέψουν μόνα τους για να φτάσουν στην θάλασσα. Δείξαμε τις περιοχές της Μεσογείου στις οποίες ζει καθώς και [βίντεο](#) της WWF και εικόνες από τον οργανισμό Αρχέλλων.

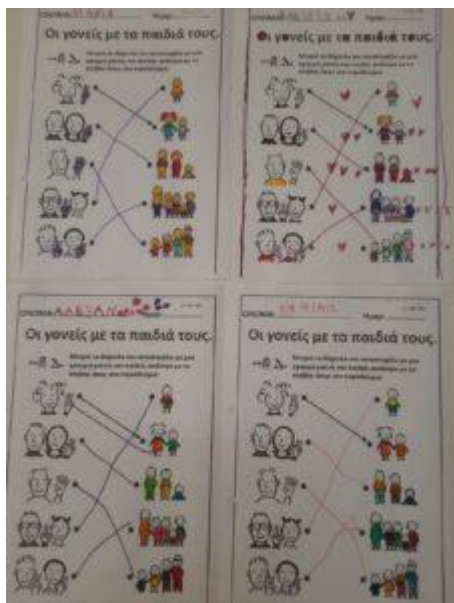
Χορέψαμε το τραγούδι "[Σώστε τη χελώνα καρέτα καρέτα](#)" που άρεσε πολύ στα παιδιά.

- 7ο Εργαστήριο: «Οι μονα-δικές μας οικογένειες» - Αξιολόγηση & Διάχυση δράσεων

Στο τελευταίο εργαστήριο τα παιδιά αξιολόγησαν το πρόγραμμα. Ρωτήθηκαν αν τους άρεσε ο τρόπος που γνώρισαν τις διαφορετικές μορφές οικογένειας και αν απόλαυσαν όλη τη μαθησιακή διαδικασία. Σε όλα τα παιδιά άρεσε πολύ η "κούκλα - ζωάκι" που μας επισκεπτόταν σε κάθε εργαστήριο..

Κάναμε μια ανακεφαλαίωση για τους τύπους οικογένειας και τα παιδιά αντιστοίχησαν τα ζώα στον τύπο οικογένειας που ανήκουν και στη συνέχεια μια οικογένεια ανθρώπων που αντιπροσωπεύει αυτόν τον τύπο. Ακόμη είδαμε πίνακες μεγάλων ζωγράφων με θέμα την οικογένεια τους περιγράψαμε, σκεφτήκαμε σε ποιον τύπο οικογένειας ανήκουν και δώσαμε έναν τίτλο για κάθε πίνακα.

Τέλος, οι μαθητές κλήθηκαν να συμπληρώσουν μια ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης για το εργαστήριο χρωματίζοντας την αντίστοιχη φατσούλα κάθε φορά και επιπλέον τους ζητήθηκε να κάνουν αντιστοίχιση τον αριθμό των μελών μια οικογένειας με την ποσότητα που δείχνουν τα δάχτυλα των χεριών.

Συμφωνήσαμε να "ανεβάσουμε" τις δράσεις μας στο διαδίκτυο ώστε να μπορούν να τα παρακολουθήσουν μαζί με τους γονείς τους. Η χαρά τους ήταν ιδιαίτερη κάθε φορά που βοηθούσαν κάποιο ζωάκι και ενθουσιάστηκαν που τα ίδια έπρεπε να βρουν δικές τους λύσεις τις οποίες και υλοποιήσαμε. Σε κάθε περίπτωση το αποτέλεσμα ήταν μοναδικό και ανεπανάληπτο!